

EKONOMİ POLİTİK

Erinç Yeldan, 15 Temmuz 2015

Yunanistan'ın Seçenekleri, Öğrettikleri

“Hayır” kararından sonra Yunanistan'ın seçenekleri giderek daralmakta. Artık ortada net bir ikilem olduğunu söyleyebiliriz: ya neoliberal kemer sıkma programının gereklerine uyulacak ve ekonominin çöküntüsü altında yıllar geçirilecek; ya da Avrupa Para Birliği'nden ve giderek Avrupa Birliği'nden çıkılacak.

Geçen haftaki yazımızda özetlediğimiz üzere, birinci seçenek altında kalınırsa, bundan böyle borçların ödenebilmesi için Yunanistan'ın yılda en az yüzde 2.5 büyüyeceği varsayımı altında 2045 yılına kadar bütçesinde yüzde 4'lük bir faiz dışı fazla yaratması gerekeceği hesaplanmakta. Böylesi bir koşullandırmaya herhangi bir ülkenin demokratik koşullarda dayanması mümkün değil. Bu koşullar altında ikinci seçenek bir “seçenek” olmaktan çıkıyor, tarihsel bir zorunluluğa dönüşüyor.

“Hayır” kararından sonra Yunanistan'ın stratejisi zaman kazanma ve kemer sıkmaya yönelik tedbirleri sanki “izler gibi” görünmeyi andırıyor. Tartışılmakta olan “yeni” strateji 2018'e kadar faiz-dışı birincil bütçe dengesinde milli gelire oran olarak yüzde 3.5'lik bir fazla yaratmayı hedefliyor. Ancak, çok yüksek işsizlik ve daralan ekonomi koşullarında bu stratejinin işlemesi mümkün gözüküyor. Zira bir yandan kamu harcamaları bastırılır ve vergi yükü yükseltilirken, bir yandan da ücret ve maaşların geriletilmesi toplam milli gelirin de aşağıya çekilmesi anlamına gelecektir. Bu durumda yüzde 3.5'lik faiz dışı fazla yaratma hedefini tutturabilmek için daha fazla vergi, daha az harcama yapmak gerekecek ve bu da yaşanmakta olan kısır döngünün çemberini daraltacaktır.

Özelleştirmelerden beklenen verimlilik kazanımları ise hiç bir zaman gerçekleşmeyecektir. Bunu Türkiye ve Latin Amerika deneyimlerinden de biliyoruz. Tarihsel bütün örneklerden izlediğimiz üzere, özelleştirmeler ne verimlilik artışına, ne de kamu gelirlerinin artmasına yararmış; aslında doğrudan doğruya sermayenin yeniden yapılandırılmasına ve tekelleşme yoluyla daha da güçlenmesi amacına hizmet etmiştir. Verimlilik kazanımlarının her şeyden önce sabit sermaye yatırımlarının ve teknik donanımın yükseltilmesi ve piyasalarda hukukun üstünlüğünün kurulmasına dayandığı, sermayenin mülkiyetiyle ilgisi olmadığı açıkça görülmüştür.

**

Bütün bunlar arasında Yunanistan krizinin gösterdiği bir yalın gerçek daha var: “Avrupa projesi” aslında giderek küresel finans burjuvazisinin anti-demokratik bir teknokrasi projesi haline dönüşmüş durumda. Derecelendirme kuruluşları, IMF ve Avrupa *Troika*'sı bir bütün olarak öncelikle sermayenin güvenliğini ve stratejik çıkarlarını koruyan ve “sermayenin rasyonelitesini” düzenleyen her türlü iktisadi ve sosyal denetime karşı “*sermaye çıkar – kriz gelir*” şantajı uygulayan anti-demokratik bir güç sergilemekte. “İktisadi akıl” diye adlandırılan bu projenin ana düsturu, bağımsız iktisat politikalarının ve hukukun üstünlüğü

ilkesinin yadsınarak, bütün sosyal politikaların piyasalaştırılmasını ve tüm iktisadi ve sosyal değerlerin sermayenin hiper-sömürüsüne terk edilmesini amaçlıyor.

Yunan halkı geçtiğimiz hafta bu projeye tüm halklar adına “Hayır” mesajı vermiş idi. Bu umudu korumak zorundayız.